

POSAVSKI TEDNIK

Štev. 2.

Videm-Krško, sobota, 15. januarja 1955

Leto VIII.

SVOBODE naj učijo in vzgajajo

Ob prvem rednem občnem zboru DPD Svoboda Vi dem-Krško

Delavska prosvetna društva Svoboda smo začeli ustanavljati leta 1952 zato, da bi pritegnili v kulturnoprosvedno dejavnost naše delavstvo, da bi v tej naši dejavnosti povečali njegov delež, da bi v Svobodah delavce vzgajali v naprednem duhu, v socialističnem humanizmu. V državi, ki ustvarja socializem, morajo delovni ljudje nenehno izpopolnjevati svoje znanje, morajo znati in vedeti veliko več, kot je delavec znal nekoč. Zdad, ko se delavsko samoupravljanje čedalje bolj razvija in prerašča v vsesplošno družbeno samoupravljanje, ko dejansko prehaja država s svojimi nalogami čedalje bolj v roke vseh delovnih ljudi, ki to državo sestavljamo, nam je vsem znanje potrebnejše kot kdajkoli prej. Posredovati napredno znanje, učiti, vzgajati — to so zaradi tega prve in glavne naloge DPD Svobod.

V decembru je bil v lepo okrašen dvorani Celuloze na Vidmu prvi občni zbor DPD SVOBODE VIDEM-KRŠKO. Poleg članstva so se ga udeležili tudi predstavniki ljudske oblasti, član Glavnega odbora Zveze

7 DNI PO SVETU

Bežen pogled v lanske leto doseganje po svetu kaže, da so prizadevanja za mir in mednarodno varnost vendar rodila dokaj obilen sad. Izginila je ona »nepremostljiva« napetost med Vzhodom in Zahodom, katero je zadnja leta umetno vzdrževala pri življenju »hladna vojna« po etru, v tisku in v obliki raznih drugih propagandnih sredstev. Prav tako pa je, žal, še resnica, da je ostalo neupanje med silami obeh blokov kot nujna posledica razdelitve sveta na uplivna področja. Tega ni mogoče odpraviti z dekreti, pa tudi dosedanje težnje vzhodnoevropskih držav, da bi dosegle z Zahodom vsaj normalno mednarodno sodelovanje, še niso dovolj prepričljive. Obdobje »hladne vojne« ga je namreč neverjetno oslabilo.

Vendar nas nekaj pomembnih zunanje-političnih dogodkov prvih dni v novem letu opozarja, da bomo imeli v tem letu morda več sreče. Vsaj začetek kaže, da bo tako. Z obiskom predsednika Tita Indiji in sedaj Burmi so dobila krepke korenine ona mitoljubna prizadevanja po svetu, ki odklanjajo politiko blokov ter postavljajo kot edino pametno in za današnji svet nujno rešitev mednarodno sodelovanje ne glede na družbeno ureditev posameznih držav po načelih, ki jih vsebuje Ustanovna listina Združenih narodov. Ta načela sicer priznavajo zahodni in vzhodni politiki kot pravilna in sprejemljiva, toda vselej jih kalijo predsodki o »agresivnosti« in »nemirotnosti« nasprotnega bloka, ki izvirajo iz preteklih let. V nasprotju s tem postavljajo Jugoslavija, Indija in Burma politiko brez predsodkov ki temelji na odločnih delanjih in odločnem hoteanju. V tem duhu tudi pozivajo vse napredne sile po svetu ne glede na državne meje, na svedo tudi uradne predstavitelje držav na področju obeh svetovnih blokov, naj se jim pridružijo ter tako odpravijo strah pred novimi svetovnimi spopadi.

Pomirljivega duha je te dni prinesla v mednarodni svet tudi vest, da je glavni tajnik OZN Dag Hammarskjöld uspešno končal svoje poslanstvo v Pekinu. Prava pravda se je napotil v oddaljeno kitajsko mesto z nalogo, da posreduje pri takojšnjem prenehanju izpuščane ameriške letalce. Vendar se je s kitajskim vladnim predsednikom pomenil tudi o ostalih mednarodnih npr. šanih, posebno o odnosih na daljnem Vzhodu. Ti razgovori so pokazali, da Kitajska želi tudi v bodoče ohranjati stike z Združenimi narodi in se preko njih povezati z ZDA. To pomeni, da se lahko dve, na tem delu sveta najbolj »pri državi« nemirno, če bodo njihovi voditelji popustili v nekaterih zadevah ter »sklenili« priti druga drugemu naproti. Pred. (Nadaljevanje na 2. strani)

... Trdna podlaga take vzgoje — to je vzgoje ljudi v duhu vsega, kar je ustvarilo človeštvo naprednega v svoji dolgi zgodovini — je resnica in iskanje resnice. Na njej je zgrajen tudi marksistični nauk. Naj je resnica kakršna koli, ostane resnica, kajti je nepremagljiva. Napredek človeštva, znanosti in umetnosti je rezultat in izraz ugotovitve, odkritje cele vrste prej skritih resnic, do katerih se je človeštvo polagoma dokopalo z bojem, s silnimi napori, z ogromnim delom in trpljenjem. Z odkrivanjem resnice se človeštvo osvobaja spon, v katere ga je vlekla narava... Ena izmed takih resnic je tudi komunizem, ki bo osvobodil človeštvo izkoriščanja, oblasti človeka nad ljudmi in omogočil človeštvu blagostanje in mir. V pogojih naše stvarnosti v naši socialistični deželi moramo vzgajati ljudi samo v tem duhu. IVAN REGENT

Svobod Ivan Svetek in kot gost je predstavnik raznih društev in organizacij iz občine Videm-Krško. — Iz poročila, ki ga je prebral predsednik Svobode Dušan Stupar, smo zvedeli, da je društvo v prvem letu svojega obstoja preločilo začetne težave in začenja predstavljati začetek kulturnoprosvednega življenja na področju občine. Prav gotovo drži ugotovitev, da je pot kulturnega preobračevanja ljudi trda in naporna delo Videmski Svobod so manjkali za večje uspehe primerni prostori za kulturno izvajanje, potrebni kadri in sodelovanje vsega članstva. Poročila so kritizirala tiste nedelavne člane, ki so se v društvu sicer vpisali, potem pa so pustili delo v tej ali oni sekciji vnuemar. Zdad ima Svoboda Videm-Krško, 225 članov, od teh 55 delavcev, 116 uslužbencev, 16 obrtnikov, 15 kmetov in 23 ostalih poklicev. Število delavcev je prav gotovo preveliko, tako v celoti, posebej pa še v primerjavi z ostalimi. Mladincev in mladink je v Svobodnih vrstah 61.

O delu gradbenega odbora za Dom Svobode na Vidmu je poročal ing. Vlado Segar. Če bodo na razpolago potrebna denarna sredstva, bi smeli začeti graditi dom. LOMO Videm-Krško je namenil za dom iz proračuna za 1955 20.000.000 din. potrebno pa bo v celoti vsaj osemkrat več sredstev. Tajništvo poročilo je prebral Olaf Lavrenčič. Srečko Staut na je poročal o problemih dramske sekcije. Obnova odra v Partizanovem domu v Krškem se je zavlekla, tako da se bo začela nova sezona precej kasneje kakor v prejšnjih letih. Pomani-

kanje finančnih sredstev je resna ovira, da oder še zdaj ni v celoti dokončan. Sekcija pripravila dramo Vla Mala, v načrtu pa ima še delo V. C. Emina Na straži in opereto Pticař. Tov. Račič je poročal o delu šahistov, o blaginji društva pa Angela Potisek. Manj vidno je bilo delo Ljudske univerze, čeprav je lani priredila nekaj predavanj.

V razpravljanju po poročilih so člani govorili o finančnih in vprašanjih, ki tarejo mlado društvo. Obstoje KUD Videm in Svobode Videm-Krško ter delo obeh društev je bilo prav tako predmet razpravljanja. Vprašanje je, ali kaže čepiti sile in delati po dveh linijah, ali pa bi bilo smetnejše prizadevanje obeh društev združiti. Predstavniki KUD tov. Mižigaj je izjavil, da bodo v KUD o tem vprašanju odločili v januarju. Razpravljanje je pokazalo, da obstajajo nekatere osebnosti, ki zavirajo večji razvoj dela posameznih sekcij. Za tako »življenje« v Svobodnih vrstah seveda ne sme biti prostora.

Toplo pozdravljen od vseh udeležencev občnega zbora je nato pozdravil Svobodoše tovariš Ivan Svetek, član GO Zveze Svobod. Ugotovil je, da je mlado društvo navzlic težavam na pravi poti in da bo iskalo poti in načine, kako je treba delati za vzgojo delovnega človeka. Danes nam je potreben izobražen človek, saj sodelujejo naši delavci čedalje bolj v delavskih svetih uravnalnih odborih. Ljudskih odborih občin, v raznih svetih itd. Delavci se mora oborožiti z znanjem, da bo kos nalogam, ki jih pred njega postav-

lja samoupravljanje in sodelovanje v vodenju države. Navadno se zgodi, da se naš človek, ko stopi iz šole, umakne nadaljnjemu izobraževanju. Svoboda pa mora biti tisti glasnik, ki mu bo vedno znova dajal pomoč in nudil izobrazbo. Danes gremo naprej s hitrim koraki, živimo v atomski dobi, v dobi silnega razmaha tehnike. Zato moramo prav izobraževalnemu delu v Svobodah posvečati vso skrb. Kulturno umetniška dejavnost društva pa mora biti napredna po miselnosti in vsebini.

Svoboda je prerasla prve ozke okvire in mora zajeti vse delovne ljudi, je med drugim dejal tovariš Svetek in pripomnil, da imajo v njej hvalježno področje za sodelovanje tudi profesorji, učitelji, zdravniki, inženirji, tehnik in ostali delovni ljudje. Iz Svobodnih vrst naj rastejo najboljše kadri za splošno politično dejavnost. Treba je Svobodo tako organizacijsko uvrstiti in okrepite, da se bo čez leto dni čutil vsak počasnega, da je član Svobode. Tov. Svetek je opozoril na pomen knjižnice in pritegnitve čimvečjega števila mladine v vrste Svobode. Kulturnoprosvedno in izobraževalno delo Svobode pa se mora poznati tudi na vasi. Z gostovanji, predavanji, raznimi prireditvami in podob. naj Svoboda širi napredno misel iz delavskega centra na okolice.

Skleni, sprejeti na prvem rednem občnem zboru Svobode Videm-Krško, so podlaga za uresničitev vseh tistih lepih ciljev in nalog, ki jih je članstvo društva postavilo predse kot letošnji delovni načrt.

Posavski zadružniki so ustanovili svoj denarni zavod

V torek 11. januarja 1955 so bile uresničene želje zadružnikov krškega in tibovelskega okraja, ko so delegati kmetijskih združenj obeh okrajev sprejeli sklep o ustanovitvi Zadrugne hranilnice in posojilnice, ki bo zajela posavske pas od Zagorja do Dobove. Udeležba na ustanovnem zboru je potrdila, da je zanimanje in potreba po ustanovitvi lastnega denarnega zavoda velika. Iz razprave je bilo posneti, da ustanovljajo zadružniki po svojih delegatih Zadrugno hranilnico in posojilnico zaradi tega, da bi jim bila o pomoč ne le takrat, ko bodo blagali svoje prejemke, marveč tudi tedaj, ko bodo iskali pri njej pomoč.

Ustanovnemu zboru so prisostvovali poleg delegatov kmetijskih in vinarskih združenj, zadružnih zvez Trbovlje in Krško ter njihovih podjetij tudi predsednik OLO Krško Tone Zupančič, ljudski poslanec Karel Strukelj, predsednik gospodarskih svetov OLO Krško in Trbovlje, zastopnik Glavne zadrugne zveze LRS tov. Marič in tov. Glogovšek, direktor NB Brežice.

Prisotni so zelo toplo pozdravili

vili besede tov. Pavleta Avblja, direktorja Narodne banke za Slovenijo, ko je na poljuden način razložil pomen in koristi, ki jih bodo imeli zadružniki in družba od dobro urejene hranilnice. Poudaril je, da so temelji nove hranilnice dobro postavljeni, kar je bilo posneti že iz skrbni delegatov pri sprejemanju pravil in da se ni bati nesolidnega poslovanja, če bodo delegati tako vneli in skrbno razpravljali o velikem pomenu posojilnice s svojimi podružnicami in z vsemi zadružnimi člani.

V upravni odbor hra-

nilnice so bili izvoljeni: Dragan Franc, predsednik OZZ Krško, Kolenc Alojz, delegat KZ Zagorje, Rebernik Stane, delegat KZ Brežice, Zevnik Franc, delegat KZ Catež, Romih Joško, delegat KZ Raka, Udovč Lojze, delegat KZ Tržišče, Planinc Daniel, delegat KZ Videm, Bravc Franc, predsednik OZZ Trbovlje in Novak Anton, delegat KZ Radeče. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Pečnik Gustav, delegat KZ Bizeljsko, Klun Franc, delegat KZ Zagorje, in Avsec Tone, delegat KZ Leskovec.

Minka Zupančič

TUDI V LUKOVCU IN KONJSKEM JE ZASVETILA ELEKTRIKA

8. in 9. januarja so prebivalci vasi Lukovec in Konjsko proslavili zaključeno elektrifikacijo svojih naselij. Poleg legepa številna vaščani se je slavja ob zaključnih delih udeležili tudi načelnik tajništva za gospodarstvo pri OLO Lojze Jazbec in zastopnik Zavoda za komunalno dejavnost občine Boštanj.

Predsednik elektrifikacijskega odbora Stanko Zemljak se je potem, ko je pozdravil domačine in goste ter razložil, kako težko so ljudje pričakovali električno luč, zahvalil za vložen trud in razumevanje vsem vaščanom. Električno bodo porabili tudi za pogon kmetijskih strojev. V imenu odbora se je zahvalil tudi OLO Krško, za pomoč in posojilo, podjetju Elektro Videm in vsem ostalim, ki so kakorkoli pomagali pri elektrifikaciji vasi. Tako so Lukovčani dosegli pomembno delovno zmago, zdad pa jih čaka še dograditev ceste Radna-Lukovec, na katero niso pozabili. V imenu okraja in okr.

odborna SZDL je vaščanom čestital tov. Lojze Jazbec, ki je govoril nato o gospodarskem razvoju okraja in svetoval, da se vaščani še bolj strnejo okoli uresničevanja vseh ciljev z gospodarskega, kulturnega in političnega področja.

V prijetni družbi so nato domačini z gosti vred proslavili delovno zmago, za katero se zahvaljujejo ljudski oblasti, ki jim pomagajo do napredka. V.I.

Mladinski seminar v Krškem

Okrajni komite LMS bo organiziral seminar za predsednike osnovnih organizacij Ljudske mladine, ki se bo začel 19. januarja 1955 v Dijaškem domu v Krškem in bo trajal predvidoma osem dni. Na programu bodo poučna in zanimiva predavanja o komunah, socialistični demokraciji, vzgoji socialističnega človeka, delavski samoupravljanju, vlogi ljudske mladine, razvoju družbe itd.

Okrajni komite se je odločil za seminar zato, ker se je pokazalo, da je dobro delo mladinskega aktivna odvisna predvsem od dobrega vodstva. Seminar bo prav gotovo precej pripomogel k čimprejšnji izgradnji dobrih mladinskih voditeljev, ki jih predvsem na vasi zelo pogrešajo. —nc

Vremenska napoved

za čas od 17. do 23. januarja: V drugi polovici prihodnjega tedna padavine. V ostalem suho in razmeroma mlo vreme. Močna ohladiitev in nastop mraza 19. januarja.

GOSPODARSKE VESTI

Trgovinski sporazum med SZ in Jugoslavijo je bil podpisan 5. januarja v Moskvi. Za Sovjetsko zvezo je pogodbo o trgovinskem in plačilnem sporazumu podpisal minister za zunanje trgovino Kabanov, za Jugoslavijo pa član Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorovič.

S sporazumom je določena izmenjava blaga v obeh smereh. Jugoslavija bo izvažala v SZ tobak, tekstilne izdelke, meso, mesne konzerve itd., iz SZ pa bomo uvažali bombaž, surovo nafto, bencin, časopisni papir in drugo.

Za 10 milijonov dolarjev pšenice in bombaža bodo dobavile ZDA v kratkem naši državi po sporazumu o dobavi ameriških kmetijskih presežkov, ki je bil podpisan 5. januarja v Beogradu. Iz ZDA bomo dobili 425.000 ton pšenice in bombaža. Dinarska vrednost pšenice je določila Jugoslaviji, ki bo to vsoto porabila za graditev cest.

Po dolžini novozgrajenih železniških prog po zadnji vojni je Jugoslavija prva v primeru z drugimi državami, posebno v Evropi. Danes je dolžina naših prog približno 2000 km večja kot

je bila pred letom 1941, od česar odpade na novo zgrajene proge nad 1500 km.

Gospodarski dvig Makedonije bo letos znatno povečan z začetkom obratovanja nekaterih velikih novih tovarnih objektov. Začela bo delati nova tovarna cementa, tovarna stekla, kromovih spojin, tkalnice tekstilnih kombinatov v Titovem Veselu, Stipu in Tetovu in en agregat velike hidrocentrale v Mavrovem.

Obrtni velesejem v Zagrebu bo odprt od dne 25. marca do 4. aprila hkrati s spomladanskim velesejemom. To bo prvi obrtni velesejem v naši državi, na katerem bodo razstavljali predstavniki približno 50 obrtnih strok.

... in nikar ne pozabite: obnovljena naročnina za 1955 vam jamči udeležbo pri novoletnem nagradnem žrebanju ter brezplačno nezgodno zavarovanje

